

**Міністерство освіти і науки України,
Мукачівський державний університет,
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

Збірник тез доповідей

I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції

16 квітня 2026 року

МУКАЧЕВО-2026

УДК 001.89:373.2.013:376.013(043.2)

НЗ4

Наукові пошуки молоді в галузі дошкільної та спеціальної освіти: збірник тез доповідей I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції (16 квітня 2026 р., Мукачєво) / За заг. Ред. В.В. Іванової. Мукачєво: Вид-во МДУ, 2026. 153с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «22» квітня 2026 р.)**

Рецензент:

Зданевич Лариса Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції, у яких висвітлено актуальні напрями розвитку дошкільної освіти в Україні та світі, розкрито сучасні підходи до організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти, проаналізовано психолого-педагогічні аспекти розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Особливу увагу приділено впровадженню інноваційних технологій навчання і виховання, а також підготовці фахівців дошкільної та спеціальної освіти у закладах вищої освіти, визначенню основних викликів і перспектив їх професійного становлення.

Видання адресоване здобувачам вищої освіти, науковцям, педагогічним працівникам, а також усім, хто цікавиться питаннями розвитку дошкільної та спеціальної освіти.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Редакційна колегія:

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Атрощенко Тетяна Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Попович Оксана Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету, Мукачівський державний університет.

Чекан Оксана Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Кас'яненко Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

© Мукачівський державний університет, 2026

©Кафедра дошкільної та спеціальної освіти, 2026

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ
РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

<i>Арделан Яна Оттілівна,</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	85
<i>Науковий керівник: Дудаш Олена Сергіївна Бобрушко Наталія Василівна,</i> ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ОСНОВА ВСЕБІЧНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	88
<i>Науковий керівник: Дудаш Олена Сергіївна Дзямко Ангеліна Михайлівна, Продан Олеся Василівна,</i> САМОСТІЙНА ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	91
<i>Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна Лішко Владислава Михайлівна,</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДОШКИ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	95
<i>Науковий керівник: Черепаня Наталія Іванівна Мінак Софія Володимирівна,</i> РАННЯ ДІАГНОСТИКА РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДО ОДНОГО РОКУ: МІЖГАЛУЗЕВИЙ ПІДХІД	98
<i>Науковий керівник: Поліщук Юлія Віталіївна Попович Анна Степанівна,</i> ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ПОЧУТТІВ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	107
<i>Науковий керівник: Попович Оксана Михайлівна Попович Марія-Ірина Віталіївна,</i> РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПИСЬМА У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	110
<i>Науковий керівник: Іванова Вікторія Вікторівна Сабов Альбіна Робертівна,</i> РОБОТИ З ПРИРОДНИМИ МАТЕРІАЛАМИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДОШКІЛЬНИКА	113
<i>Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна</i>	

НАПРЯМ 4

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ДОШКІЛЬНІЙ ТА СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ	118
<i>Диусь Каріна Іванівна,</i> ІНТЕГРАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ І ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	118
<i>Науковий керівник: Кас'яненко Оксана Миколаївна</i>	

НАПРЯМ 4
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У
ДОШКІЛЬНІЙ ТА СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ

*Диусь Каріна Іванівна,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності 016 Спеціальна освіта
Науковий керівник: Кас'яненко Оксана Миколаївна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачєво*

ІНТЕГРАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ І ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У
РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З
ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Сучасна система освіти орієнтується на впровадження інноваційних підходів, які забезпечують якісний розвиток особистості дитини. Особливо це стосується дошкільної та спеціальної освіти, де формування мовленнєвої компетентності є одним із провідних завдань. Для дітей з особливими освітніми потребами мовленнєвий розвиток часто супроводжується труднощами, що вимагає використання ефективних, науково обґрунтованих методів навчання та корекції. У цьому контексті інтерактивні та цифрові технології виступають як перспективний інструмент підвищення результативності освітнього процесу.

Проблема розвитку мовлення дітей із особливими освітніми потребами та впровадження інноваційних технологій у цей процес перебуває в центрі уваги багатьох дослідників. Зокрема, теоретичні аспекти методики розвитку мовлення дошкільників ґрунтовно розроблені в працях А. Богуш. Питання інклюзивної освіти та нормативно-правового забезпечення навчання дітей із порушеннями психофізичного розвитку висвітлені у дослідженнях А. Колупасєвої. Методологічним підґрунтям для впровадження активних методів навчання та цифрових інструментів стали розробки О. Пометун, чії концепції інтерактивних

технологій сьогодні успішно адаптуються в галузі спеціальної освіти для стимулювання комунікативної активності та соціальної адаптації вихованців.

Мовленнєва компетентність у дошкільному віці включає здатність дитини правильно сприймати та відтворювати мовлення, використовувати його як засіб спілкування, а також володіти базовими мовними навичками. Вона є основою подальшого навчання та соціальної адаптації дитини [1, с.12].

У дітей з особливими освітніми потребами часто спостерігаються порушення звуковимови, недостатній розвиток лексико-граматичних структур, труднощі у формуванні зв'язного мовлення. Це зумовлює необхідність застосування спеціальних методів корекційно-розвиткової роботи [4].

Інтерактивні технології навчання базуються на принципах активної взаємодії, співпраці та діалогу. Вони передбачають використання таких форм роботи, як дидактичні ігри, проблемні ситуації, колективне обговорення, моделювання мовленнєвих ситуацій. Застосування інтерактивних методів сприяє формуванню комунікативної активності дітей, розвитку їх мовленнєвих навичок і соціальних умінь [5].

Особливе значення мають ігрові методи, які відповідають віковим особливостям дошкільників. У процесі гри діти легше засвоюють нові слова, граматичні конструкції, вчаться будувати висловлювання. Наприклад, сюжетно-рольові ігри сприяють розвитку діалогічного мовлення, а дидактичні ігри – закріпленню лексичного матеріалу [2, с.102].

Цифрові технології значно розширюють можливості освітнього процесу. Використання мультимедійних презентацій, інтерактивних вправ, логопедичних програм дозволяє зробити заняття більш наочними, цікавими та доступними для дітей. Такі засоби сприяють кращому сприйняттю інформації та підвищують мотивацію до навчання [1].

Однією з переваг цифрових технологій є можливість індивідуалізації навчання. Педагог може адаптувати завдання відповідно до рівня розвитку кожної дитини, що особливо важливо в умовах інклюзивного навчання [3]. Крім

того, використання інтерактивних програм дозволяє забезпечити миттєвий зворотний зв'язок, що сприяє більш ефективному засвоєнню матеріалу.

Важливим напрямом є використання спеціалізованих логопедичних програм, які спрямовані на корекцію звуковимови, розвиток фонематичного слуху, формування граматичних навичок. Такі програми поєднують навчання з елементами гри, що підвищує інтерес дітей до занять [4].

Водночас ефективність застосування інноваційних умов. Серед них: професійна підготовка педагогів, раціональне поєднання традиційних і сучасних методів, урахування індивідуальних особливостей дітей, створення технологій залежить від дотримання певних педагогічних позитивного емоційного середовища [5].

Необхідно також враховувати можливі ризики, пов'язані з надмірним використанням цифрових засобів, зокрема перевантаження дітей інформацією, зниження рівня живого спілкування. Тому важливо забезпечити збалансоване використання різних видів діяльності [1, с.30].

Отже, інтерактивні та цифрові технології є важливим засобом підвищення ефективності формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами. Вони сприяють активізації пізнавальної діяльності, розвитку комунікативних умінь та забезпечують індивідуальний підхід до кожної дитини. Водночас їх застосування має бути педагогічно обґрунтованим і поєднуватися з традиційними методами навчання. Перспективи подальших досліджень ьполягають у розробці нових методик використання цифрових ресурсів у логопедичній практиці.

Література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) :затв. наказом МОН України від 12.01.2021 № 33. Київ, 2021. 37 с. https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 10.04.2026).

2. Богуш А. М. Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку: підручник. Київ :Видавничий дім «Слово», 2015. 376 с.
3. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи :монографія. Київ : Самміт-Книга, 2018. 272 с.
4. Пометун О. І. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання : навч.-метод. посіб. Київ : А.С.К., 2014. 192 с.
5. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям. Київ :Радянська школа, 1977. 382 с.

*Довгань Наталія Василівна,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності 016 Спеціальна освіта
Науковий керівник: Кас'яненко Оксана Миколаївна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево*

ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

В умовах сьогодення інклюзивна освіта є одним із пріоритетних напрямів розвитку освітньої системи України, спрямованим на забезпечення рівного доступу до якісної освіти для всіх дітей незалежно від їхніх особливостей. Особливої актуальності вона набуває у сфері дошкільної освіти, де закладаються основи соціалізації, комунікативного розвитку та формування життєво необхідних компетентностей. Ефективна організація освітнього процесу в інклюзивному середовищі потребує використання сучасних педагогічних засобів, серед яких важливе місце посідають ігрові цифрові платформи. Їх застосування сприяє створенню сприятливих умов для розвитку пізнавальної активності, формування комунікативних умінь та успішної інтеграції дітей з особливими освітніми потребами у дитячий колектив.

Інклюзивну освіту доцільно розглядати як комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти шляхом організації навчання

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>